

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มระลึกความหลังในผู้สูงอายุ เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลนาแห้ว ประเมินโดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้สึกมีคุณค่าในผู้สูงอายุของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith's Self-Esteem Inventory 1984 Adult Form) กลุ่มที่ศึกษาเป็นผู้สูงอายุที่มารับบริการในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลนาแห้ว ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม 2547 จำนวนผู้เข้าร่วมกลุ่มดำเนินการทำกลุ่มระลึกความหลัง ทั้งหมด 4 กลุ่ม ๆ ละ 12 คน รวมทั้งหมด 48 คน โดยรูปแบบการดำเนินกลุ่มเป็นกลุ่มปิด จำนวน 6 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง-1 ชั่วโมง 30 นาที ประเมินผลการทำกลุ่มโดยวิเคราะห์กระบวนการและเนื้อหาการดำเนินกลุ่มระลึกความหลัง ร่วมกับการจำแนกปัจจัยการบำบัดที่เกิดขึ้น ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและความคิดเห็นจากการเข้าร่วมกลุ่มของผู้สูงอายุ

ผลการศึกษาพบว่า

1. กระบวนการระลึกความหลัง ตามระยะพัฒนาการการดำเนินกลุ่มระลึกความหลัง พบว่า ในระยะสร้างสัมพันธภาพสมาชิกได้ระลึกถึงความหลังเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตนเอง ระยะทำงานร่วมกันสมาชิกได้ระลึกถึงความหลังเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในชีวิต ได้ร่วมกันระลึกถึงประเพณีการเล่นที่ประทับใจโดยนำมาแสดงในกลุ่มและย้อนระลึกถึงในอดีตมาสู่ปัจจุบัน และในระยะยุติกลุ่มได้แสดงความรู้สึกมีแนวทางในการดำเนินชีวิตและสร้างกำลังใจให้ตนเอง ในการดำเนินกลุ่มระลึกความหลังพบว่าเกิดปัจจัยในการบำบัดทั้ง 11 ปัจจัย

2. คะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุ ภายหลังการเข้ากลุ่มระลึกความหลัง เพิ่มขึ้นทุกคน

3. ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกลุ่ม จากบันทึกความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกลุ่มระลึกความหลังของผู้สูงอายุหลังการดำเนินกลุ่ม ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นตรงกันว่า การได้เข้าร่วมกลุ่มระลึกความหลังทำให้รู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การระลึกความหลังทำให้ได้ฝึกฝนความจำ มีความจำที่ดีขึ้น และจากการติดตามเยี่ยมบ้านพบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นว่าการเข้าร่วมกลุ่มระลึกความหลังทำให้เกิดความคิด ความจำ รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ โดยเฉพาะญาติให้ข้อสังเกตว่า ผู้สูงอายุมีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสและทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นมากขึ้น และเสนอแนะว่าควรจัดให้มีกิจกรรมกลุ่มระลึกความหลังในชมรมผู้สูงอายุต่อไป

Abstract

A study of reminiscence group for self-esteem of elder in elderly groups of Naheaw hospital. The aim of group process, Naheaw hospital from September to October 2004. The elderly were interviewed by using self-esteem questionnaire of Coopersmith (Coopersmith's Self-Esteem Inventory 1984 Adult Form). There were forty-eight elderly in four groups and twelve elderly participated in the reminiscence group. The closes group was operated in six session. The operating time was one to one and a half hours. The groups were evaluated by analyzing the content and the process of reminiscence groups with classification of the therapy factors that had been found, self esteem and opinions of group participation.

The results of the study were :

1. According to the process of reminiscence group development was found that the elderly looked back in the past events such as problems, difficulties, happiness and fun, they realized their potential and ability. From the reminiscence group eleven therapy factors were found, the mostly factors were found universalization, creation of hopefulness in life, self-esteem, and speaking one's mind.
2. The self-esteem of elderly after the group was higher.
3. After finishing group participation of reminiscence group, the elderly have agrees with group participation about self-esteem given better memory. From the follow-up home visit to interview those elderly relatives, the elderly agreed that reminiscence group participation made them think, recognize and feel that they are capable. They suggested that reminiscence group to be continued in the elderly group. Their relatives gave observation that the elderly looked cheerful, and had much more activities. They suggested that all elderly participate in reminiscence group as helping elderly feel better for living.